

Rapport

Till projektledare

Region Gävleborgs medverkan i projektet Hemtjänst och hemsjukvård på distans

Bakgrund

Inom ramen för projektet har syftet varit att Gävle kommun och Region Gävleborg ska samverka i ett gemensamt tekniskt system kring en särskild patientgrupp. Denna patientgrupp är, vad jag förstår, aktuell både inom den kommunala och regionala hälso- och sjukvården. Syftet med själva systemet är att direkt kunna följa patientens hälsotillstånd med hjälp av monitorering. Den data som samlas in ägs och förvaltas enbart av Gävle kommun. Målet har varit att Region Gävleborg ska vara med och arbeta i systemet, tillsammans med kommunen, kring vissa specifika patienter.

Regionen, kommunen och juridiken

En rättsfråga av central och avgörande betydelse är om kommunen och regionen överhuvudtaget kan samverka i ett gemensamt tekniskt system avseende en viss patientgrupp. Förutom frågor kopplade till sekretess behöver man också beakta personuppgiftsrättsliga frågor. När det gäller behandling av personuppgifter hos en vårdgivare gäller patientdatalagen (2008:355) [PDL]. Ett tekniskt system, som behandlar patientdata, måste alltså förhålla sig till vad som föreskrivs i denna lag. Den juridiska knäckfrågan har varit om det i verksamhetssystemet uppstår en *patientjournal*. Om svaret på den frågan är ja kande blir nästa fråga om den samverkan som är tänkt mellan kommunen å ena sidan och regionen å andra sidan rymms inom det som kallas för *sammanhållen journalföring*. Definitionen av detta begrepp återfinns i 1 kap. 3 § PDL: Med sammanhållen journalföring avses ett elektroniskt system som gör det möjligt för en vårdgivare att ge eller få *direktåtkomst* till personuppgifter hos en annan vårdgivare. För det fall verksamhetssystemet, och de uppgifter som upprättas där, inte medför att det uppstår en patientjournal går det inte heller att kalla samverkan för sammanhållen journalföring. PDL förbjuder dessutom utlämnade av personuppgifter, genom just direktåtkomst, om inte denna utlämnandeform är direkt tillåten i lag eller förordning (5 kap. 2 § PDL). Sammanhållen journalföring är en sådan typ av utlämnande genom direktåtkomst som är tillåten enligt PDL.

Efter samråd med SKR har bedömningen gjorts att det i verksamhetssystemet inte uppstår en patientjournal. Sammanhållen journalföring är därmed inte möjlig och frågan om Regionens direktåtkomst blir därmed inte relevant, eftersom utlämnande genom direktåtkomst enbart får ske om utlämnandet är tillåten enligt lag eller förordning. Det

saknas med andra ord lagligt stöd för att bereda regionen direktåtkomst till Gävle kommuns databas där uppgifterna om patienterna finns.

En annan problematik är att begreppet direktåtkomst förutsätter att den som har en sådan åtkomst inte får ändra i informationen. Direktåtkomst skulle kunna beskrivas som att se men inte röra. Det skulle kunna liknas vid tillgången till misstanke- och belastningsregistret. Om andra myndigheter har tillgång till detta register genom direktåtkomst, så innebär det enbart att denna myndighet kan ta del av informationen men inte ändra i själva registret. Ett av målen med systemet har varit att både regionen och kommunen skulle kunna samverka och interagera med varandra i systemet. Ett sådant upplägg medför svåra gränsdragningar: En anteckning av regionen, i en databas som tillhör Gävle kommun, innebär också problem ur arkivsynpunkt.

Filip Henriksen
Jurist
Välfärd Gävle